

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közigazgatási s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 10 fr. Félévre 5 fr. Negyedévre 2 fr. 50 kr. Egy hónapra 1 fr.

Hirdetési díj: öt hasábos petitor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelenő hirdetéseknek leengedés történik.

lyezet: Vékony Csapár Napsz. Janos Napsz. markotányosok chasrok.

Budapest, okt. 21.

(-y-) „Izenjétek meg a háborút a birodalom másik felének, különben tönkrement Magyarország” — követeli az ellenzék szélső jobbról, szélső balról, sőt még a függetlenek aurea mediocritása is.

Hanem hát ez nekik jó, s mi legkevésbé sem háborgatók sem egyiket, sem másikat boldogságának élvezetében has a dolog természetéhez képest egymással folytatni a vitát, s nem bombázni a kormányt oly tények és argumentumokkal, melyek tulajdonképp egymás posztóinak megostromlására volnának szánva.

Mert hát a kormány az igaza van, hogy egyik fél álláspontját sem valja magának, hanem a közönséges foglalt posztóit és ügyel hogy a harcosszomszagos felek egymásra ne rohanhassanak.

Es a kormány minden eszélyét és erőlyét fel kell használnia ép e pillanatban, hogy az érdekek összecsapása, még ott is, hol a megakadályozás némi áldozattal jár, kikerültesse, lehetetlenné téve legyen.

Igaz, be valljuk magunk is, hogy oly ellenféllel van dolgunk, ki az őszinteséget, s a méltányosság elvének alkalmazását gyöngyösképp tartja, s minthogy — szerinte — az erősebb félnek egyik legszebb tulajdonsága a gyöngyöskedés, a tehetetlenség még gyonyosan szemébe is mondja ellenfelének; de hát az mit sem változtat azon a dolgon, hogy Magyarország kormányának nem az a feladata, hogy méltatlankodjék a szomszédok nevelésén, hanem hogy az adott viszonyok között erőszakos rázkódás nélkül védelmezze meg Magyarországnak, s ennél fogva a birodalomnak érdekeit is.

A „N. fr. Presse” pár nappal az előtt egy, és dicséretre l-gyen mondva — érke csöppet sem nevelten — disertatiót tartott a „Pesther Lloyd”-nak, a fölött a thema fölött, hogy a kiegyezés veszélyeztetve nem lehet, mert hiszen a magyarok által teremtett dualistikus államformának egyik legelső föltétele, hogy a látszólagos és tényleges ellentétek, compromissumok s engedékenység által egyenlítettessen ki. Mivel pedig a kiegyezés jelen stádiumában csakugyan oly ellentétek állnak egymással szemben, hogy azok kiegyenlítése engedékenység nélkül nem képzelhető, az osztrákok pedig, kötvén kezelveit a „keine Mehrbelastung” hangzatos jel-szava, egyáltalában nem engedhetnek, a vak is láthatja, hogy Magyarországnak kell engednie.

Csak midőn ezt a conclusiót olvasta

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája. A csillag-csárda. Bünyügi beszély. — Irta: Streckfuss Adolf. — I. (7-ik folytatás.) „Arra nézve nincs mit félnie tölem, hiszen a legteljesebb discretiót ígértem önnek. A mi a többi illeti, tökéletesen közönyös dolog előttem, hogy a tanácsnok ur-e vagy valaki más szegte légyen nyakát Scharnau urnak; különben isten tudja, lehet ő még életben is és valamire eiszchedhetet. Érdekes beszédéből azonban meggyőződtem, hogy mind a tanácsnok urral, mind pedig Heiwald urral társaságban különféle kereskedőit, illetőleg fölvilágosító adatokat szerezvén. Az „Elefánthoz” címzett szízlódotban kocsit rendelt magának oly cél-

az ember, akkor lesz tisztában az iránt, miért volt ezáltal, kivételesen oly gazdagon megczukrozva a keserű labdac.

az ember, akkor lesz tisztában az iránt, miért volt ezáltal, kivételesen oly gazdagon megczukrozva a keserű labdac. Talán legutóbbi cikkünkben mondtuk el ama nézetünket, hogy jó volna nem tulságosan sietni a kiegyezésre vonatkozó tvjavaslatok tárgyalásával, mert a mily stádiumba az ügyek állása jutott, nagy előnynek tartanók előlegesen tudomást szerezni az ellenfél szándokai és céljáról.

Ma fölöslegesnek mondhatjuk ez elővigyázatosságot, mert osztrák szomszédaink, ugyancsak nyitott kártyával játszanak velünk. Azt hiszik, kezükben van minden a tout.

Azt a lelkiismeretességet, melyet kormányunk tanusit, midőn a lajhántuli kormányal közösen megállapított javaslatokat a ház által elfogadtatja, fegyverül akarják használni ellentünkben a szomszéd urak, kik a kiegyezés folyamára, azt a taktikát állapították meg, hogy a parlament ellentétbe helyezi magát a kormányal, s így azt a parlamentarizmus abszurdumot produkálja, hogy folytonosan oly kormányal kell egyezkednünk, melyről előlegesen tudjuk, — hogy a házban többsége nincs, s melynek ha bukni nem akar, minden megállapodását visszavonnia, sőt még azok ellen küzdenie is kell.

Hát hiszen igaz, hogy mi a politikában is valljuk és követjük a lelkiismeretességet, hanem tudjuk azt is, hogy a politikai lelkiismeretesség egyik legelső kelleke, hogy a kellő időben ellentállani is bátorságunk legyen.

Joguni, mindenestre va hozzá, s a tisztelt szomszédok századok tapasztalásai után okulva tudhatnák már, hogy a jog Magyarországon mindenkor az erő forrása volt.

— Ausztria-Magyarország és a Német-birodalom közt kétérdő kereskedelmi szerződést illetőleg a német alkudozóknak adandó utasítás már elküldetett Varzinba, hogy jóváhagyás végett Bismarck elé terjesztessék. Berlinben azt hiszik, hogy a kereskedelmi szerződés a két birodalom közt létre fog jönni.

— Az osztrák budgetet kedden terjeszti elő De Pretis. Az előleges hírek nem valami kedvezők; a deficit több mint husz millió; a pénztári készletek is jelentékenyen csökkentek, minthogy azokból póthitelekkel kellett nagyobb összegben fedezni. Valószínű, hogy ha a budget ezen évben nem lesz elintézhető, a pénzügyminiszter felhatalmazást fog kérni egy pénzügyi miveletre, a januári szükségletek fedezésére céljából.

— Crispiet szombaton délután fogadta Tisza Kálmán miniszterelnök. A két államférfi vagy husz percig négyesem közt beszéltek egymással. Innen Crispi visszatérően lakására, készülődéseket tett a képviselőház elnökehez menetelre, a tiszteletére rendezett ebédre. Epen induli akart Salvini olasz konzullal, midőn bejelentették neki, hogy itt az igazságügyi miniszter. Perczel Csémeghy államtitkár kíséretében lépett be, de alig időzött az olasz államférfinál egy negyedórát, eltávozott, mert látta, hogy Crispi már Ghychez menni készült. Ez azután meg is történt. Crispi sietett a disztribúció Ghychez lakására, hol igen jól találta magát.

Országgyűlés. A képviselőház ülése okt. 20 án. Elnök: Ghyecz K. — Jegyzők: Guiller, Horváth, Orbán. — A kormány részéről jelen vannak: Tisza, Széll, Péchy Szende. A ház néhány bizottsági jelentés tudomásul vétele után napi rendre tért s folytatta a czukoradó javaslat tárgyalását.

Mudrony Soma főkep Hegedüs S. beszédét igyekszik megczafolni. Czukoriparunk hanyatlását egyesesen a vámtérület közösségének tulajdonítja. Majd a pénzügyminiszter beszédére tér; a compensatiók és recompenatiók rendszerét helyesnek tartja, de csak úgy, ha azok egyenértékűek egymással. Nálunk pedig nem ugy van s épen ez az egyik oka annak, hogy a külön vámtérület híve. A javaslatot nem fogadja el.

Hegedüs S. fölemagyarázott szavait helyre igazítja. Kerkápolyi K. hosszabb beszédet tart, melynek végén határozati javaslatot nyújt be, mely követezőleg hangzik: Hivja fel a ház a miniszteriumot, tegye meg a szükséges tanulmányokat s azok alapján a tul fél kormányával egyetértőleg azon intézkedéseket is, melyek lehetővé tegyék, hogy a czukoripar gazdasági adó mindazon tényezőknél alapul vételével szabassék ki, melyek a gyártásnál elérhető haszon mérvére lényeges befolyással vannak. Aláírják: Kerkápoly K. Somsich P. Hegedüs S. Jókay M. Perczel L. Bánó J. Wahrmann M. Falk M. Sziláry J. Ernusz S. Bitó I.

Elnök a tárgyalást befejezettnek nyilvánítván, fölteszi a kérdést, s a ház a javaslatot névszerinti szavazás után 134 szóval 70 ellen, elfogadja. Péchy T. Szuha Ágostonnak a tiszaí árveszték tárgyában benyújtott interpellációjára válaszolt. Hegyessy M. az igazságügyminiszter interpellált a bírói függetlenség visszaállítására tárgyában. Ezzel az ülés d. u. 2 órákor véget ért.

A gödöllői menyegző. Vannak népek, melyek történelmében egyik-másik királyi menyegző örökké kárhozatos emlékekkel van összeforva. Mi magyarok, azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy uralkodó házuk kebelében f. hó 20 án épen Gödöllőn lefolyt családi actust csak a király és alattvalói, az atya és gyermekei között megszilárdult kölcsönös szeretet zálogául tekinthetjük.

Nincs is magyar széles e hazában, annak legválsóbbi zugában sem, kinek keble öröme nem gyul volna azon napon, melyen a királyi család Gödöllőn larsenekin áldozott. Ezen ünnepegy részleteit kívánjuk megismertetni. Az október 20-ki örömpnap, mondhatjuk olyan nap vala, mely már előtte vala napon vette kezdetét. — A fődüvarmestertől — az utolsó calefactorig az egész udvari személyzet talpon volt. Kinek-kinek kijutott a maga része az előkészületekből. A királyi lak udvari kápolnáját, mely egyszerűs mind hitközségi templom is, virágos kertté alakították át és Mária Valeria iránti tekintetből a már beleférközt ősi hideget egy óriási lemezeken-ében két napon át folytatott tüzelés által belőle kifűtötték. — Ez ő felsége a királyné gyöngéd anyai aggodalmainak elosztására történt. Azután az esketési szertartás közvetlen szereplő, névszerint a menyasszony, vőlegény, az örömszülető női részről, a functionáló Ronay püspök segédletével, a vőfénynek s a többiek gyakorlatok be ceremonialis szerepeiket. A megelőző napon történt egyszerűs mind az egybekelendőknek a bessenyei zárdaföldön által való meggyónatása és áldoztatása.

A nevezetes nap előestéjét nem kevésbé érdelemteljes családi mozzanat tölté be az udvarnál. — A trónörökösnek, ki nem rég Schweitzen tett incognitó utazást. — Gödöllőre érkezett várak. Ő felségét a királyi atyai türelmetlenség már félórával Rudolf megérkezte előtt a tornácra vitte. Ott sétált szárnysegédével nem a király, hanem az apa mindaddig, míg csak a külön udvari vonaton végre is előrohogott egyetlen fiut szerető kebelére nem ölelheté. Másnap azaz szombaton pontban d. e.

ből, hogy a közelben lakó földbírtokosoknál is látogatásokat tessen, — azután, bóröndjét a szolgálta maga után hordatva megindult a szánalmas kis városban kereskedelmi körutjára. Legelső látogatása Hildebrand városi tanácsnok házába irányult, ki a város leggazdagabb embere és kalmárja volt; Steinert a derék tanácsnokot boltjában a bizonyára igen tisztelőre méltó kávédarálás mesterségének üzése közben találta; gyakorlati szemre azonban azonnal felismerte benne az üzlet tulajdonosát. És daczára, hogy egy fölperizett boltoesség keresett előlegességgel tudakozódott önjai felől, Steinert egyenesen a kávézt, valóján príncipalhoz fordult oly kérdéssel, daljon Hildebrand városi tanácsnok urhoz van-e szerencséje? „En vagyok”, vala kurta válasza; a városi tanácsnok egyuttal kissé fölemelkedé, abban hagyá a daráló forgatását és annak vastölcserjére támaszkodva, épen nem valami barátságos tekintettel fürkészé az idegent. „Ezen, ha nem is tulságos divatosan, mindenesetre azonban izlésteljes elevantiával

11 órákor megnyitlak az udvari kápolna ajtószáryai a királyi násznép előtt. Presbyterium illatos cupressus és pálmagassá volt varázsolva, az oltár karcus oszlopzatai aranyaláttört veres selyemburokban pompáztak, s valódi gobelinosztyegek szuttogának a léptek nyomásai alatt a padlaton. Az oltár mellett az erangeliumi oldalon két piros bársony támlány ő felségeiket, veres damasttal bevont inaraszámolyok tullefől pedig a mátkapárt és az uralkodóház résztveendő tagjait várta. Selyem és gobelinek borultak a templom többi székre is és a falakról sűrű virág szőnyeg lehelét édültatott.

A meghívott vendégek egyrésze a menyegző napjain a délelőtti vonattal 9³⁰ órákor érkezék, a pálya fönel báró Nopcsa királyi udvarmester és Kinsky gróf által fogadtatván. Az ekkor érkezettek között volt külügyünk gróf Andrássy Gyula is, ki a keleti kérdés bonyodalmainál nem könnyebb helyzetbe jutott, t. i. jobb keze egy utitáskát, bal keze tábornoki csákót emelvén — mégis ki tudta mődolni, hogy a vele egy fogatba osztott udvari marsallnot Larisch grófnót — a kocsijá ajtajáig „karjára öltve” — kísérelt.

Tanukul gróf Andrássy Gyula, honvédtábornoki egyenruhában, báró Wenckheim Béla magyar diszben, Larisch gr. főmarsall és Nopcsa báró fekete frakkban nagykeresztekkel díszítve — szerepeltek és az első sorban foglaltak helyet a kápolnában, mögöttük ő felsége szárysegédei és más kitünőségek ültek. Kis vártat mulva az udvar is megérkezék, mire a jelenlevők fölemelkedének. Báró Nopcsa kettős minőségében, t. i. mint udvarszerény és tanu eléje sietett az örömpának, a bajor tábornoki egyenruhában elől megjelenő Lajos herczeknek és nejeknek Wallersee Henriette bárónőnek, kin a legnagyobb meghattóttás jelei mutatkoztak. A bárónő créme színű uszályosruhátt és hasonszínű prémes fökötőt viselt. Majd a nyoszolyóleányok Larisch Jetta (fehérben, világoskék díszszel), (a vőlegény nővére) és Kinsky Eugenie (fehérben, rózsaszínű díszszel) grófkisasszonyok a dzsidáhadnagy egyenruhában belépő vőlegény: Larisch-Moanich György gróft fogadták, ki a presbyteriumban tette le kardját. A menyasszonyt két vőfély kísérel ki az oratoriumból.

A menyasszony Wallersee Mária bárónő, királynéknk unokahuga — egyszerű fehér selyem ruhájában (Mária Valeria ajándéka és Vargas bécsi czég készítménye) — melynek roppant uszályát apród vitte utána, valóban fontoségek megjelenésé vala; a megfestesült női báj a saját alanyiságából merített érzelme okozta ünnepegyes meghattóttás hamatos hamvával bevonna. A ruha magas dereka szorosan simul karcus termetét, ujjába és uszályába myrthus ágak voltak tűzdelve. A rüzföldös nyakától, a három keskeny plissée-vel végződő alsó ruhazselyegy közepűt hasonlólag myrthusból álló, de szélesebb díszítmény vonult le. Az egész alakot a menyasszony fátyol lebegé körül, melynek tartóját a hajfűrtök között egy, a trónörökös ajándékozta fölséges csillár gyémántoskor képezé, ezt övezé az élő myrthuskoszorú. Hajzata egyszerűen elválszta, összesodrottan volt beillesztve. Nyakán gyöngyosor gyémántfoglalával (15,000 frt értékben) a király ő felségeknk ajándéka pompázott; jobbjában a bárónő nagyszerű bokrátt tartott — Friedl fővárosi kertész készítményét.

Ezek után ő felségeknk jelentés tetteket a szükséges előkészületek megtörténtéről. Az udvar a trónörökös (tüzezer. egyenruhájában) és a toscaniai h. kíséretében megjelent. — Mária Valeria figdó fehér moll ruhában az oratoriumból káldált le. Az orgona megszólalt; lágy hangjai az égbe imául és a szivekbe hymnusokéban harottak.

Ő felségeknk szeretett királynéknak tartósan üde és nyíjasan viruló külseje ez alkalommal is méltó és örömeteljes föltűnést keltett és adja is az ég, hogy rajta minél későbbben lássék meg, hogy ő már egyuttal — boldog nagymama is. Toilette-je világos hamvas selyem robe grót-grains-ból, brüsszeli csipkéből álló 3 ferde fodorról díszítve; továbbá egy fehér — a Persienne díszszel állott.

A király ő felsége közös hadseregbeli huszár ezredesi egyenruhát viselt. A királyi fölségek megérkezvén, az esketési szertartás megindult, az „igen” szó küzdelem nélkül röppet le az ajkáról, a gyűrűk megcsereztettek, és Rónay Róvd beszéde után nem sokára befejezve lón Erzsébet királynéknk kedvencének esketési ünnepegye. A király, királyné és trónörökös sietiek üdvözölni az új párt; a menyasszony elragadtatásában a király kezé ajkaihoz emelé ő az udvari kimélet ceremonia az őszinte hálaérzet ezen lepezletlen nyilvánulatát nem engedte egy nyilvánosan teljeszen kifejezésre jutni; lehet, hogy az en famille kör számára tartatott az fónn.

Az ültözék változtatása nélkül a királyi násznép ezután a királyi lak ebédlőjébe tartott, hol a király a dejeuner közben teit pohárral kezében föállítván, így köszönté fol az ifjú párt: „Az új házások egészségéért!”

tési szertartás megindult, az „igen” szó küzdelem nélkül röppet le az ajkáról, a gyűrűk megcsereztettek, és Rónay Róvd beszéde után nem sokára befejezve lón Erzsébet királynéknk kedvencének esketési ünnepegye. A király, királyné és trónörökös sietiek üdvözölni az új párt; a menyasszony elragadtatásában a király kezé ajkaihoz emelé ő az udvari kimélet ceremonia az őszinte hálaérzet ezen lepezletlen nyilvánulatát nem engedte egy nyilvánosan teljeszen kifejezésre jutni; lehet, hogy az en famille kör számára tartatott az fónn.

Az ültözék változtatása nélkül a királyi násznép ezután a királyi lak ebédlőjébe tartott, hol a király a dejeuner közben teit pohárral kezében föállítván, így köszönté fol az ifjú párt: „Az új házások egészségéért!”

A villás reggeli elkölteése után aláírtak a házassági szerződés-ek, megcsereztettek az ültözékek és miután férj és feleség a királyi fölségektől saját benső termekben elbucuztak, nászútra indultak a boldogok, egyelőre Bécsbe, innen pedig Párisba.

Szóljunk-e még valamit a nászajándékokról is, melyek — képzeltetni — ily magas rangú és kiterjedt családi összeköttetéssel bíró tényezők összesorakozása alkalmával bizony nem lehetnek valami csekély számuak. Három hatalmas láda ezüst edényeket, fölszerelést, ékszereket s díszműveket tartalmaztak, mindannyia királynéknk nővéreknek Thurn-Taxis herczegnő ajándékai; a torony magasságban egymásra állított málnha-csoport királynéknk adományát a kegyeletű rejtette, melyhez fehér és fekete brüsseli csipkével 30,000 frt értékben a király is járult. Nagy bórborozók a Larisch család ékszerait tartalmazák, melyeket a menyasszony vőlegényétől kapott ajándékba. A dr. Steinbach közegyző által készített magyar házassági szerződés pontozatai értelmében az ifju boldog pár fölői jöteleményekkel annyira elhalmozottnak tünik föl, hogy Erzsébet királynéknk a nemes szívű nagynéni — ki a mások örömein tud legjobb ízien maga is örülni — bátran mondhatta: „Az ifju párnak, minden szük-égét leszámitva még mindig megmarad naponkint 100 frtja.”

Mi részünkről üdvökünatképen hozzátesztük: adjon az ég az új párnak a naponkinti 100 frt fölséghez — ezerszer annyit boldog napot is.

Esti előadások a debreczeni keresk. szakiskolán.

A keresedelmi pályán gyakorlatilag foglalatokodók elméleti kiképzése s a keresedelmi szakismeretek népszerűsítése céljából f. é. november hó 1-étől 1875. évi márczius hó végéig terjedő esti tanfolyam rendeztetik a debreczeni kereskedelmi szakiskolán. Az előadások hallgatója bármely üzletiel vagy hivatalban elfoglalt egyén lehet, ki legalább 16 évet meghaladott s tanuló éveit betöltötte.

Az előadandó tárgyak következő 4 csoportra oszlanak: a) kereskedelmi ismeretek enciklopediája; b) számtan és könyvvitel; c) magyar és német nyelv és levelezés; d) természettudományok, vegy- müipartan és árárszámítás. A hallgatók ezen tárgycsoportokból tetszés szerint egy, legfeljebb két csoport előadásait hallgathatják s a tanfolyam végén vizsgálatot is tehetnek, melyről szabályszerű szakvizsgálati bizonyítványt nyernek. Tandíj a választott tárgyakhoz képest csoportonkint havonkint 3-3 forint. Jelentkezhetni az igazgatóságnál nagytemplomter, Ketz-féle ház I. emeleten az igazgatósági irodában f. hó 21-től kezdve naponkint a délelőtti órákban. Debreczen, 1877. október 19. Propper N. János igazgató.

Színházi szemle. (==) Okt. 17-én adatott: „Roszul örözt leányok” 3 felv. vígjáték. Már tudnillik vígjáték és pedig sok szellemel és élénkséggel írt vígjáték a darab első felében, míg annak második fele, valóságos durva bohózatá laposodik el. Igen sajtáságos, hogy a szint saját gyártmányaink, részint importáltak, ajánlhatom. „Mondtam már, hogy semmire sincs szükségem!” „Hiszen csak arra kérem uraságot, mintáimat tekintse meg.” „Nem érek rá. Hagyjon békében.” „Jó, tehát maradjon — az én károm lesz, de az öné is.” „Az enyém-e? no annak okát nagyon szeretném megtudni!” „Nincs kereskedő, ki ne okuljon, ha valamely czég mintáit szemügyre veszi.” E szavakra a mosoly egy bizonyos neme vonult végig az öreg ur zémbes arcán. „Lehet, hogy igaza van”, viszonzá kevésbé mogorván. „Lejött azonban hiában pazarolja. Kijelentettem már, hogy mítsm páráliók, mit használhat tehát önnek, ha mintáit megtekintem?” (Folyt. köv.)

szerelőik is majdnem mind a legkitünőbbé játszottak és alakítottak addig, míg a bohózat laposságok nem következtek, itt azonban mintha kettő vágta volna a gondos, ügyes alakítást. Vezéri, Szikszayné, Török, Foltányiné, Gyöngyösi Etele a darab első felében csaknem vetekedtek egymással a jó játékban s mi a játék és alakítás nyatlását a darab második felében hajlandók vagyunk a darab említett hiányának tulajdonítani. De határozottan megrövidítjük Aranyost, ki Vermondois Toni különben háladálos szerepét tökéletesen helytelenül fogta fel. Ez a Vermondois egy ügyetlen fiatal ember ugyan, de csinos, elegáns ember, ki a nőknek nemcsak tetszeni akar, de tetszik is. Ő pedig Vermondoisból egy a műhelyből vasárnapi alig alig kitisztított közönséges mesterlegényt csinált, a kibe pedig egy olyan nevelőbeli kisasszony, mint Philomela, — ha még oly félszegen nevelték is, nem fog beleszeretni soha. — Toldi Chavignya sem volt az a világlátó finom férfi, mint azt a szerző gondolta. Egyáltalán hibának tartjuk azon pongyolást, melylyel farsulatunk egyik másik jobb tagjának nemcsak játékában, de tolettjében is mostanában gyakorabban találkoztunk.

Okt. 18. Fatinitza, Kancsukoff szerepében Tiszai Dezsővel. Tiszai elég rokonzenes hanggal és jelenséggel, s meg lehetős ügyes játékkal bír s szerepét éppen nem ejtette el. Kancsukoff szerepével Szatmári Árpád feledhetlen alakítása még igen élénk emléke után bizony igen nehéz megbirkózni színpadunkon bárkinek is s már az, ha a szerepben közönségünk valakit csak közönszerűen kielegítőknek talál is, mulhatlanul érdem. Tiszai pedig a közönszerűen valamivel több hást idézett elő — s reméljük, hogy sikerülend neki a közönség tetszését más szerepekben még jobban kiérdemelni. — Nyilva Irma Fatinitzja sokkal előnyösebben ismeret, semmint hogy az újabb dícséretre szorulna. A szereplőn most már otthonosabb a színpadon s naponta több-több tetszést arat. Az összlélekedés nem elégtett ki, a mi nekünk az, hogy a többi szerepek nagyrészt gyenge kezében voltak s a karok működése is sok tekintetben volt kifogásolható.

Napi hírek.

— **Előfizetőinkhez!** Azon t. vidéki előfizetőink, kikhez az előfizetési pénzek tárgyában körlevelet voltunk bátor intézni, szives bizalommal felkérhetek, hogy az előfizetési díjat, legfeljebb nyolc nap alatt küldjék be. Azon esetre, ha a kitért határidő végéig semmi választ nem kapnánk, a fizetés egyszerűsítése és megkönnyebbítése czéljából „Posta-utánvételi jegyek”-kel fogunk szolgálni. A „Debreceni Ellenőr” kiadóhivatala.

— **Eljegyzés.** Fábján Lajos Mór a helyb. kath. gymnasium egyik szakképzett tanára — nem mint a helyi lapok közölték a múlt héten szerdán — hanem tegnap váltott jegyet Roter Lajos nyug. hányatiszt kedves és művelt lelkű leányával Mariska kisasszonnyal. Kívánjuk, hogy a szerelm rózsálczáit, mely őket összekapcsolta, a boldogtalanság ne tépje szét soha.

— **Az alsó szabolcsi tiszai ármentesítő társulat** f. h. 18. án városunkban választmányi

s folytatva közgyűlést tartott a szokott helyen, t. i. a városház tanácstermében. A gyűlésnek jelentetett, hogy a megrendelt földmunkálatok nagy mérvben előhaladtak és pedig eddig az előirányzott összegek megtakarítása mellett; azonban már ma a munkások száma nagyon lepadt, minek következtében ennek emelése áldozat árán is a kívánt intézkedéseket tetették. A jövő évi költségeloirányzat elkészítetett, a melynek folytán a jövő évre az eddigi 12 ft. 2 kr. helyett 12 fr. 3 kr. lón kivételre az érdekeltekre. A kormány az átmenetesi munkálathoz szükséges kótrógép átengedése felkértni határozottatott.

— **Az önkéntes tűzoltó egylet** tegnap tartotta meg nagy érdeklődéssel közgyűlést, melyre ugy az alapító, mint a pártoló tagok közül számosan — a működő tagok pedig összesen megjelentek. Elnök Komlóssy Lajos a gyűlést megnyitván, előadta az egylet fejlődése körül felmerült főbb mozzanatok. Az egyletnek eddig 44 alapító, 193 pártoló és 63 működő tagja van. A választások eredményét követve: főpárancsnok Fumagall Károly, első alparancsnok Publig Ernő, második alparancsnok Szilágyi Sámuel, titkár Fűrher Ernő, pénztárnok Kaszanyitzky Endre, orvosok dr. Legányi Gyula és dr. Sárosvy László, ügyvéd Hegedűs István, építész Gall József, szertárnok Nagy Mihály. Választmányi tagok Hermann József, Boross László, Kiss Sándor, Jóna Dániel, Budaházy Endre és Kövy Lajos.

— **Népszerű előadások.** A debreceni ref. gymnasium ifjabb tanárai közül néhányan a mivel közönség szórakozásaira s érdekeire való tekintetből, a magyar és classici irodalom, történelem physica, csillagászat és földrajz köréből november hó 1-től kezdve, hetenkint egyszer népszerű tudományos előadásokat szándékoznak tartani, később meghatározandó órában; mely előadások közül mindenik egy befejezett egész fog képezni. — Midőn t. tanár urak e nemes elhatározását örömmel hozták a t. közönség tudomására, egyuttal nem mulasztották el azok látogatását, a szellemi élvezetekben gyönyörködni tudó mivel közönség figyelmébe a legmelegebben ajánlani.

— **Katonai udvariasság.** A N. Váradról tegnap délelőzárban érkezett honvédhuszárok elé, a helyben állomásozó 16-ik huszárezred tisztikara élén br. Koburg helyparancsnok és dandárnokkal teljes díszben kilovagolt s az ujonnan érkezett bejártaikat a legszívesebben fogadva, egyuttal indultak be a városba a várad- és piacutczákon keresztül egész a nagytemplomig, hol a rövid viszontlátásig buszúttak egymástól. Jól esett látunk köztös hadseregbeli tisztjeinknek a honvédhuszárokhoz való eme közeledését, mely azt hisszük, hogy a két tisztikar között nemcsak a legszívesebb viszonynyá fog kiföldni.

— **Az árvaház** részére Buzás Elekné úrhölgy két zsák burgonyát, tíz db. süttötököt, 1 véka kenyérnek való búzát; Dragota Sándorné úrhölgy fél zsák burgonyát, N. N. urnó egy tal sűteményt, két csomó hagymát, Névtelen fél véka babot, 5 kilo szalonnát, 6 db. szappant voltak szivesek adományozni. Fogadják kegyességükért az árvák nevében nyilvánított köszönetemet. Debrecen, oct. 22. 1877. Kacsokovicsné.

— **A török** sebesültek számára Borusz Mária urnó Hosszu-Pályiból 1259 gramm t-

pést küldött be hozzám. Fogadja érte hála köszönetemet. Kacsokovics Iván.

— **Arany cserkoszók.** A győzelmes török nemzet részére küldendő ajándék megpeditésének eszméje versenyre kelt aranyműveinket is, kik most egymással vetekedve készítik rajzmitáikat, melyek szerint az arany cserkoszort elkészíteni óhajtják. Legközelebb Győri János fiatal aranyművesünk mitáját volt alkalmunk megmenni, s bár a többi aranyműveink által készített rajzok iránt is elismeréssel vagyunk mégis erőll határozottan ki-merjük mondani, hogy ez mindannyi közt a legszelemduabb. Hogy e szélemduág miben rejlik, azt még most könnyen felfogható okokból, kénytelenek vagyunk elhalgatni. — Csak előre derék iparosaink! a versenyben bukni is dicős.

— **A nagyerdei gőzfürdő,** melynek czél-szerűbb s minden igényeknek megfelelő átalakítása most van folyamatban — mint értesülünk — a jövő hó elején nyílik meg s adatát a közhasználatnak. Az ide vezető ut kiközvetését pedig Reichmann vállalkozó pár nap mulva meg fogja kezdeni.

— **Hymen.** Timcsák József helybeli pénzügyigazgatási fogalmazó s tartalékos hadnagy, néhány nap előtt váltott jegyet P. Ladányban a szép és kedves Baráth Mariska kisasszonnyal.

— **Huber Jenő** hangversenye tegnap este közpzsámu haligalóság jelenlétében folyt le. Tudósítást róla, térbányá miatt lapunk holnap számában hozandunk.

— **Gyászjelentés.** Stenczinger Gyuláné Kirdyá Antonia, — gyermekeim: Jenő, Margit, Gyula és Elek nevében is; — Stenczinger Juliánna Erdélyi Kálmáné mely fájdalommal tudatjuk szerettét jól férjém, illetve édes apánk s egyetlen testvérem Stenczinger Gyula kereskedőnek folyó október hó 21-ik napján éjjeli 11 órakor ölete 35-ik; boldog hazasága 8-ik évében, több hány súlyos betegség után történt csendes elhunytát. A megbolgolt földi részeit folyó hó 23-ik napján délután 4 órakor, a Fűvészkert-utczai 1078-dik számú háznál tartandó róm. kath. egyházi rövid gyászszertartás után, a Szent-Anna-utczai sírkertbe fognak örök nyugalomra letétni. Mely végtesíttségételle rokonainkat, barátainkat bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1877. oct. hó 22-én.

— **Tárca-naptár.** — Ifj. Csáthy Károly gazd. s akadémiái könyvtárusnál megjelent a „Tárca-Naptár” XII. évfolyama. A naptárak kiállításukhoz képest különböző áruak. Csinosságuk a városi-nyomdának dícséretére válik.

— **A Szikszay-Dragota** féle házban megnyílt vendéglő tulajdonosa Handlós János — mint alkalmunk volt meggyőződni — csakugyan megfelel mindazon igényeknek, melyek megkivántának arra nézve, hogy egy ilyen nyilvános helyiség látogatott legyen. A jó berendezés, kitünő konyha, jutányos és pontos kiszolgálás, e helyiség bérletének nem rossz jövőt ígér. Bár a megnyitás a nagymérvű előkészületekhez képest nem volt eléggé látogatott: mi mégis reméljük, hogy a jó ügyeközvetendős meg fogja nyerni a közönség pártfogását.

— **Postáügy.** Alólított postahivatalnál f. hó 11-én Greczkó Sándor által Lendvay Károly örmesternek Nagyváradra egy 5 f. r. szülő postautalvány adatott fel! Minthogy ezen

utalvány ide visszaérkezett, s miután feladó lakása itt ismeretlen, felhívatik, hogy a feladási bizonylat igazolása mellett az összeg átvétele végett jelentkezék. Kelt Debreczenben, 1877. oct. hó 21-én. A. m. kir. postahivatal főnöke Mayer.

Tiszteletteljes kérelem.

A jövő 1878 dik évre „Debreczen-Hajdudomegyei Naptár” cím alatt — a fővárosi nagyobb naptárak mintájára — egy új naptárt szándékozik kiadni, mely a rendes naptári részeket kivül kizárólagosan Debreczen-Hajdudomegye egyházi, világi, kereskedelmi és iparos czimtdrát is magába foglalandja. Énnél fogva tisztelettel kérem azon egyleteket, társulatokat és iparvállalatok elnökeit, igazgatóit, kik a felügyeleti, igazgatási és vezetésköz alatt levő intézeteket, társulatokat és iparvállalatokat ezen czimtdraban szerepeltetni óhajtják: sziveskedjenek az ezt kimutató, tisztán s olvashatólag leírt leveleiket naptárunk szerkesztésével megbízott Erdélyi István urhoz (Debreczen Kutasi Imre ur nyomdáján) legkésőbb folyó 1877. évi november hó 1-ig — bérmentett levélben — beküldeni. A későbbben érkező küldemények a jövő évi naptárban már helyet nem foglalhatnak.

Miután ezzel csakis városunk és megyénk ipar kereskedelmi érdekeit óhajtom előmozdítani: szabad legyen kérelmemnek teljesítését — kinek-kinek saját jól felgott érdekében is — minél előbb elvárni. Debreczen, 1877. okt. 18.

Tisztelettel
Telegdi K. Lajos
könyvkereskedése.

A Debreczeni E. eredeti táviratai.

Bécs, oct. 22. (Hivatalos). Bukarestből oct. 21-ki kelettel részleteket sürgönyöznek a Plevnánál folytatott harcokról. A románok futó árkokból pnteken megtámadták a bukovai redouteot és azt az első rohamra elfoglalták; este a többi redouteok ellen intéztek támadást és elfoglalták a második mellvédet. (Most jön a java Szerk.) Azonban a rendkívüli tetemes ellenerő miatt vissza kellett vonulniok; a visszavonulás a legnagyobb rendben történt.

(Vagyis egy szóval, — a rumun atyafiak ismét jól épáholtattak a plevnai hősök által s a legrendetlenebb futásban menekültek a bukovai erődítések alól. Szerk.)

— **Konstantinápoly, okt. 22.** Szulejman basa jelentése szerint csütörtökön Popkioi és Karaghatal irányában kibebbszerű csapatot folyt Reuf basa je-

lenti, hogy a Sipka szorosban az ágyú és fegyvertüzéles egyre tart. Ismail pasa távirja az ázsiai harcztérről, hogy Igdir környékén a törökökre nézve kedvező csata vívattott. London oct. 22. A „Dayli News” értesítése szerint Heyman orosz tábornok Erzerum felé nyomul előre; Kars körül van kerítve s már megkezdődtek az alkudozások az erősség átadása végett. Lazareff tábornok Izmail felé halad előre. Washington, oct. 22. A beérkezett értesülések szerint az idei buzatermés oly rendkívüli nagy, a minőre az Egyesült-államokban nem emlékeznek.

Debreceni színház.

Kedd, 1877. oct. 23-án itt másodszer adatik:
JAVOTTE,
az ujkori hamupipóke.
Vig operette 3 felvonásban.
Felelős szerkesztő: Szabó Antal.

Színházi látcsövek
a legfinomabban szintelennitett 4-6-12 leucselével a legnagyobb választékban.
Szemüvegek
rövidlátók, távollátók, szembetegék és hályogtól műtét által megszabadítottak számára; valamint
Valódi hegyi kristály szemüvegek
valamint minden a látzereszi szakba vágó cikkek a legjobb minőségben s a legutányosabb árak mellett kaphatók.
Fischer Jakob
látzerésznel Debreczenben, főpiacz 1713. sz. alatt.
Megrendelések és javítások a legpontosabban eszközöltetnek.

Jól kezelt téli gyümölcsök kaphatók
özv. Király Mihálynénál,
Teleyk-utca 2167. szám alatt,
(496) 1-1

H I R D E T E S E K.

Etrich Testvérek Braunauból Csehország.

Tisztelettel van szerencsénk tudatni, hogy itt helyben a „Tisza” biztosító bank épület bolti-helyiségeinek egyikében, Huszár Károly ur mellett, összes saját gyártmányainkból

raktárt rendeztünk be.

Kaphatók nálunk végszámmra Chifonok, Dowlasok, (havasí gyolcs) fehér Gradli, Brilliantin, Piquet, és színes Chirtingek és egyéb bélés anyagok.

Miután mi saját gyárainkban készült szövet árúinkat ajánljuk, megemlítjük még, hogy velünk éppen senki sem versenyezhet, mivel mi mindenkinek egy vég vételénél is gyáraink árjegyzéke szerint szolgálunk. Az árullással Klimó Aurél urat biztuk meg.

Számos látogatást reményelve tisztelettel maradtunk

ETRICH TESTVÉREK,
több gyárak tulajdonosai
Csehországban.

Unger Antal és fiai
vaskereskedése Budapestben
regi postaut. görög templomudvar.

Ajánlják gazdagon felszerelt vaskályha raktárakat, hol is mindenféle legújabb rendszerű

szabályozható kályhák

közönségre és coakszra; s a legcsinosabb kiállítású fényezett és bronzírozott kandallók, márványlemezzel, — továbbá minden fajta kőszén és fatüfőtre alkalmas vaskályhák kaphatók.

Továbbá márvány köpenykályhák, kőszén és coaksz fűtőre, szabályozható rendszer szerint; márványból kirakott kandallók, kőszénfűtőre, nagy mennyiségben kaphatók, s mindezek különösen építési vállalkozóknak, vasutattársulatoknak és bérháztulajdonosoknak ajánlhatók.

Kályháink pontos rajzmitáival és árjegyzékével kívánatra bárkinek bérmentve szolgálunk s vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesítünk.

(517) 2-3

Szálloda megnyitás.

Van szerencsém a n. érd. városi és utazó közönség tudomására hozni, hogy én a „Telegdi” szállodat október 1-jén kibéreltem, s azt több évi tapasztalataim alapján, a kor kívánalmait szerint minden kényelemmel berendeztem, hogy így

olcsó, tiszta, kényelmes szobákat, valódi hamisítatlan jó borokat és jó zamatu magyar étkeket

szolgálhassak vendégeimnek.

Az ünnepélyes megnyitás e hó 14-kén vasárnap volt.

Miután magam a nagyérdemű városi és utazó közönség becses pártfogásába és jóindulatába ajánlom, vagyok Debreczen, 1877. okt. 1.

alázatos szolgálója:
Gorovy Adolf,
a „Telegdi szálloda” bérítője.

(505) 5-5

WALSER FERENCZ
első magyar gép- és tűzoltószerszám-gyár, harang- és érezőöntője.

ajánlja szabadalmazott új szerkezetű fecskenőit, tűzoltó-egyletek legényeségi felszereléseit, vállalkozik kutak, szivattyúk és harangok készítésére.

jótállás mellett a legkímélőbb árakon.

Különös figyelmébe ajánlja a nagyérdemű gazdabiztonságának, saját-készítményű és transatlantia szivattyús kutak és gyárakak tűzoltókat teljes felszerelésre nagy figyelemmel külön felállított vizmészeti osztályát.

Mintaszerelesek, képes árlapok, kívánatra rendelkezőre állanak.

Előzetleg Erdély és Románia részére: Kolozsvárt, belvárosi-utca. 3220

Minden eddigi világtárlaton, haladás, jóllás és versenyképességét, első díjakkal jutalmazva.

Arverési hirdetés.

A hadházi kir. főbírósnak 1877. évi 1440. számú meghagyásából alólított kir. bírósági négreható közhírre teszi, hogy Kövesdi János részére Fülöp Emília Parkas Lajosné, 1600 frt sz. kielégítése végett 1877. évi márczius 24-kén bírólág lefoglalt s 5000 aftra becsült, hadházi 1482. sz. tjkben felvett 88 hold 773 öl és 4 hold 200 öl területű egymás mellett földök s a rajta levő épületek felerésze 1877. évi nov. 6. — szükség esetén decz. 6-dik napján d. e. 9 órakor a vidi pusztán a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kikiáltási ár 5000 frt, melyen alól az első határidőben az árverésre kitért birtokok nem fognak eladatni.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 % át 500 frtot, a kikiáltott kezébe letenni, A vételár 1/2-ada a leltétől 1 hó, 2-ik harmada 2 hó, 3-ik harmada három hó mulva 6% kamatokkal együtt fizetendő.

Az árverési feltétek többi pontjai, alólított kiküldöttnél bármikor megtekinthetők.

Mirol a venni szándékozók jelen hirdetémmel értesítetnek,
Kelt Hadházon 1877. Sept. 19.
Bódog Zsigmond,
kir. vjhajó.
(519.) 2-3.

Marokkói császárságból, Afrikában,

KÁVÉ,

pörkölte és darálva, 1 kilogramm és 680 grammu tartalmu bádog-szelenczkében, valamint kevesebb s nagyobb mennyiségben, kilogrammjá 1 frt 25 kr, s különösen ajánlható uri családoknál a személyzet számára, ugyszintén iparosoknak, számos családtagokkal megáldott polgároknak, vendégülösök s kávéház-tulajdonosoknak!

Megrendeléseket a mennyiséghez képest postán vagy vaspályán az érték utánvétele mellett eszközöl

GERÉBY FÜLÖP,
fűszerkereskedő Debreczenben.

Laptulajdonos Molnár György.

Kiadja és nyomatja Kutasi I. Debreczenben. 1877.

1877.

Előfizetők helyben lakók

Budapest

(-y-)

tépett babérk
Ghazi Ozmán
hamról legúj
ugyanacsak ka
hozza gyakori
12,000 halotta
mezni nem ke
A fehér c
akadt elgyőze
ció, melylyel
lyes alkalomn
a világot, s le
A harcsi
tár basá már
benne semmi
győztes! Osmá
kellene de l
a vitéz basa
megvizsgált
szok egyszerű
el semmi, s
hat reánk az
sereg véreség
a serail-hősök
dül kárhözta
man basa a s
hetetlen posít
szertül veszte
katonáinak él
Hofkriegerath
tuló félben va
hatunk arra v
törökív ifju
fog adni a de
megfosztja a
lási jellegű
eddig hiányzo
san mutatkoz
leggel.

Az ifju t
sának valószí
ménye lesz m
kit eddig is e
jától, hogy e
nem a politik
lenni kellene,
ulemáké, a p
de szervezni

Törökors
had basa szem
mert nem kel
ban, melynek
zadok óta the
nem elég a r
mellőzhetlenü
mator nevé
önkéntes hó
ővezze, hogy
lyozni képes
manyok beföl
martyrok töv
szokott osztá
rokna.

Mihád
dig már is m
ő jelenléte ne
neratíójához
hogy beköze
végzetes mon
musra hajlan
delmet a balo
s teljes resig
így akarta

A „Debrec
A csí
— Itta
Egy ker
„Ha meg
valamit vásárol
„Ugy, ugy
van, hogy áru
városit majd m
„Eszembet
azon ember, ki
tenni.”
„Az öreg e
nem legyen min
nem akarom to
sárlásra csakug
dennek bőveben
„Üzletköté
dig rá kell érni
jaimat figyelér